

עפ"ג 5930/01/17 - ע, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

02 פברואר 2017

עפ"ג 5930-01-17 ע נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:
רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]
אברהם אליקים, סגן נשיא
תמר נאות פרי

המערער

ע, ע,
ע"י ב"כ עו"ד עאדל בוראת

נגד
המשיבה

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט קפלן) בת"פ 20269-07-14 מיום 22.11.16.

השופטת תמר נאות-פרי:

כתב האישום והכרעת הדין בבית המשפט קמא -

1. נגד המערער הוגש כתב אישום ובו מיוחסות לו עבירות כלפי בת זוגו, המתלוננת.

על פי האמור בפרק העובדות שבכתב האישום, בתאריך 6.7.2014, עת חזרה המתלוננת מעבודתה, אמר לה המערער "אני אזיין את המשפחה שלך" ואז יצא מהבית וחזר עם כבל מברזל שאורכו כמטר (להלן: "הכבל"). המערער תקף את המתלוננת, בהיותה בהיריון, באמצעות הכבל בכך שהכה בה מכות רבות וחזקות בכל חלקי גופה - בשתי ידיה, בשתי רגליה, בגבה, בראשה ובכתפיה, וזאת בעודה צורחת ובוכה.

המתלוננת הצליחה לברוח בשלב מסוים לחדר השינה, נעלה את הדלת וביקשה מאביה שיזעיק את מד"א וכוחות המשטרה. בהמשך, כאשר שמעה המתלוננת שצוות מד"א הגיע, ורצתה לצאת מהבית, כלא המערער את המתלוננת באופן שנעל את דלת הבית ומנע ממנה לצאת מהדלת הראשית. כאשר רצתה המתלוננת לזעוק לעזרה דרך החלון והמרפסת, דחף אותה המערער בשתי ידיו ובאותו מעמד איים עליה ואמר לה שאם תתלונן עליו הוא יכנס לכלא, וכאשר יצא - יהרוג אותה.

כתוצאה מהתקיפה, הובהלה המתלוננת לבית החולים ונגרמו לה חבלות קשות בכל חלקי גופה בדמות המטומות בידיה, בכתפיה, בגבה, בראשה, במצח ליד עינה וברגליה.

2. עוד נטען בכתב האישום, כי כשבועיים עובר לאירוע המתואר מעלה, במועד מדויק שאינו ידוע, כאשר חזרה

המתלוננת מעבודתה, ללא כל סיבה, תקף אותה המערער באופן שהכה אותה באמצעות מגב מכות רבות בשתי רגליה, וכתוצאה מכך נגרמו לה סימנים אדומים.

3. המערער הודה בעובדות כתב האישום מעלה ובהתאם, הורשע בעבירות הבאות: איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); כליאת שווא - לפי סעיף 377 רישא לחוק העונשין; תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בן זוג - לפי סעיפים 283(ג) + 380 לחוק העונשין; ותקיפה סתם כלפי בן זוג - לפי סעיף 382(ב) + 379 לחוק העונשין.

גזר הדין בבית המשפט קמא -

4. לאחר מתן הכרעת הדין, לאחר שהוגשו לא פחות מ-5 תסקירים של שירות המבחן בעניינו של המערער, ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעניין העונש, נגזר דינו של המערער. כב' בימ"ש קמא קבע כי מתחם הענישה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר וכי העונש ההולם הינו 12 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי המעצר) ו-6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמערער לא יבצע עבירות אלימות פיזית כלפי אדם אשר עונשה 3 שנות מאסר ומעלה ויורשע בגינה.

טענות הצדדים בערעור -

5. הערעור הוגש מטעמו של המערער.

המערער מדגיש כי הוא בן 35, נשוי ואב ל-4 ילדים. הוא מציין, כי הוא אינו יודע קרוא וכתוב, מעולם לא ביקר בבית הספר ומאז היותו בן 19 עובד לפרנסתו ולפרנסת משפחתו. הוא מפרט פרטים נוספים באשר למצבו הרפואי של אביו ולשאר בני המשפחה ברוכת הילדים.

לשיטת המערער, יש מקום להקל בעונשו מחמת כמה טעמים.

תחילה טוען המערער כי המתחם שקבע כב' השופט קמא מחמיר ביותר, הן בכל הנוגע לרף התחתון והן בכל הנוגע לרף העליון, תוך הפניה לפסיקה אשר לשיטתו מלמדת על רף הענישה הראוי.

שנית, מפנה המערער לכך שבתסקיר האחרון של שירות המבחן למבוגרים (להלן: "**התסקיר**") קיימת המלצה למאסר על תנאי בלבד בשילוב עם צו מבחן ואף אין המלצה למאסר אשר ניתן להמיר בעבודות שירות. לשיטת המערער, יש מקום לאמץ את המלצת התסקיר.

שלישית, המערער מדגיש כי אין לו עבר פלילי, כי הודה בהזדמנות הראשונה בעבירות שיוחסו לו, כי המתלוננת מבקשת שהוא יחזור לביתם המשותף ולא ירצה עונש של מאסר, כי הוא שהה במעצר ובמעצר בית מלא למשך תקופה ממושכת, כי במהלך פרק זמן ממושך הוא שהה בהליך טיפולי בחסות שירות המבחן למבוגרים ואת העובדה שלא נפתחו כנגדו תיקים נוספים מאז האירועים נשוא כתב האישום ועד היום.

6. המשיבה, מבקשת שלא להתערב בגזר הדין ומדגישה את חומרת המעשים, במיוחד שעה שבוצעו כלפי אשת המערער שהייתה בהיריון באותה העת.

דין והכרעה -

7. לאחר עיון במסמכים ושקילת טיעוני הצדדים, אמליץ לחברי הנכבדים להרכב לדחות את הערעור.

8. מקדמית, נזכיר כי ההלכה הנוהגת היא שערכאת הערעור תתערב בגזר הדין של הערכאה קמא, רק במקרים בהם עסקינן בעונש אשר סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים או כי מתגלות טעויות ברורות על פניו של גזר הדין (רע"פ 7869/16 **רבנסרי נגד מדינת ישראל** (30.10.2016); רע"פ 7773/16 **חננאל נגד**

מדינת ישראל (26.10.2016); רע"פ 6087/16 **אבו דיאב נגד מדינת ישראל** (11.8.2016); רע"פ 8588/16 **רז משה נגד מדינת ישראל** (8.11.2016)). המקרה הנוכחי אינו אחד מאותם מקרים, ולא מתקיימים טעמים המצדיקים התערבות בגזר הדין במסגרת הערעור.

9. לגבי מתחם הענישה - אומר כי המתחם שקבע כב' השופט קמא אינו חורג לחומרה כפי שסבור סנגורו של המערער. אף אם נעיין בפסיקה שאליה הפנה הסניגור בסעיף 21 להודעת הערעור נראה כי מתחם הענישה אשר מתחיל מ-12 חודשי מאסר בפועל אינו כזה אשר יש להתערב בו.

10. בנוסף, בהקשר זה אפנה לפסיקה הבאה:

רע"פ 11/15 **אחסניה נ' מדינת ישראל** (20.1.2015) - שם המבקש הורשע בתקיפה בת זוגו, שהייתה בהריון ובאימים - והושת עליו עונש של 7 חודשי מאסר בפועל.

רע"פ 114/08 **מדינת ישראל נ' מילחם** (27.5.2008), התברר עניינו של מי שתקף את אשתו כאשר הייתה בהריון מספר פעמים, בית המשפט השלום גזר עליו ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וערכאת הערעור קבעה שהמדובר בעונש שסוטה לקולא מהעונש הראוי, ורק בשל כך שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, הסתפקה בעונש של 8 חודשי מאסר.

רע"פ 1293/08 **קורניק נ' מדינת ישראל** (25.6.2008) - שם המבקש הורשע בבית משפט השלום בעבירה של אימים כלפי בת זוגו החיה בנפרד ממנו, בפגיעה שלא כדין בגופה ובחרותה. בית המשפט גזר עליו 12 חודשי מאסר בפועל, ערעורו למחוזי נדחה, ובקשת רשות הערעור לעליון נדחתה אף היא.

רע"פ 6002-07-11 **מדינת ישראל נ' אבו בדר** (4.8.2011), שם הורשע הנאשם בעבירות אלימות כלפי אשתו אשר הייתה בהריון, עקב מעשים חמורים פחות מאשר המעשים שעשה המערער במקרה הנוכחי, נגזרו עליו 12 חודשי מאסר, ובמסגרת הערעור הוחמר עונשו לכדי 24 חודשי מאסר בפועל.

רע"פ 2358/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (21.5.2014) - שם המערער הודה והורשע ב-4 עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, ריבוי עבירות של תקיפת בת זוג, ריבוי עבירות של אימים והדחה בחקירה. הנאשם, נעדר עבר פלילי, ביצע את העבירות על רקע חשדו כי בת זוגו אינה נאמנה לו, במשך תקופה של כעשרה חודשים, כאשר באחד המקרים איים הנאשם על המתלוננת כי ירצח אותה. בית המשפט גזר עליו 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 40,000 ₪ פיצוי למתלוננת ועוד מאסרים ארוכים על תנאי.

רע"פ 7509/09 **עמאש נ' מדינת ישראל** (11.10.2009) - עוסק במבקש שהורשע בבית משפט השלום בעבירות אלימות כלפי אשתו שהייתה בהריון, ונגזרו עליו 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור, תוך שהוא מדגיש את חומרת העובדה שהמתלוננת הייתה בהריון במועד התקיפה, ערעורו למחוזי נדחה, ובקשת רשות הערעור לעליון נדחתה אף היא.

רע"פ 1631/12 **פדידה נ' מדינת ישראל** (27.2.2012) - שם המבקש, בעל עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש והפרת הוראה חוקית. בית המשפט השלום גזר עליו 18 חודשי מאסר בפועל ו-12 מאסר על תנאי. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחו.

ת"פ (מחוזי מרכז) 9592-05-14 **מדינת ישראל נ' גבארה** (23.2.2015), הנאשם, נעדר עבר פלילי בעבירות אלימות, הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אימים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש וחבלה במזיד לרכב. בית המשפט גזר עליו 20 חודשי מאסר בפועל, 2 מאסרים על תנאי

ו-100,000 ₪ פיצוי למתלוננת.

ע"פ 6873/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.2.2014) - המערער הודה והורשע בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות כלפי אשתו, ובעבירות של איומים, הדחה בחקירה ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט גזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי.

ע"פ 669/12 **עמיאל נ' מדינת ישראל** (19.4.2012) - המערער הודה והורשע בבית המשפט המחוזי בתל אביב, בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות, איומים והטרדה באמצעות מתקן בזק. הנאשם שם היכה את בת זוגו המתלוננת במשך כל תקופת נישואיהם גם כשהיתה בהריון. בית המשפט גזר על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי, ובית המשפט העליון דחה את ערעורו.

ע"פ 9074/12 **מדינת ישראל נ' אבו אחמד** (13.6.2013) - המשיב הודה והורשע בבית המשפט המחוזי בנצרת, בעובדות כתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים. בית המשפט גזר עליו 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועונשים נלווים. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו על 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

11. כמובן שיש לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו. לגבי מהות המעשה יש לבחון את עצמת הפגיעה, משך תקופת הפגיעות, ועוד; ולגבי העושה - רבים הם הנתונים שיש לבחון. אמנם, בחלק מהמקרים הנסקרים מעלה המעשים היו חמורים יותר מאשר המעשים אשר בהם הודה המערער - ועם זאת, יש בסקירה מעלה (שאינה ממצה) כדי להוות מענה לטענת הסניגור לגבי מתחם העונש, ויש לקבוע כי אין כל מקום להתערב בקביעה לגבי המתחם.

12. יתרה מכך. אף אם ניתן היה לומר שהרף התחתון של המתחם צריך להיות "נמוך" יותר, ולעמוד על 8 חודשי מאסר "בלבד", ולא 12 חודשים - עדיין אין מקום להתערב בעונש שהושת על המערער (ונזכיר כי עסקינן בשני אירועים של תקיפה, בהפרש של כשבועיים ימים).

13. באשר לעונש ההולם בתוך המתחם - דומה כי ביהמ"ש קמא הנכבד שקל את כל השיקולים הרלבנטיים ולא מצאתי כי יש כל מקום להתערב במסקנה אשר אליה הגיע. בית המשפט קמא לא מתעלם מהעובדה שהמדובר במערער ללא עבר פלילי, מתייחס לכך שהמדובר בעבירות שנעברו ללא תכנון מוקדם; מתייחס לכך שחלף זמן ממושך בין מועד ביצוע העבירות לבין מועד גזירת הדין (אם כי קובע כי חלוף הזמן במקרה הנוכחי אינו מהווה עיוות דין); נותן משקל לתקופת המעצר ומעצר הבית - ולכן, ברי כי בית המשפט הנכבד קמא בחן ושקל את כל הנתונים הרלבנטיים. בית המשפט אף מתייחס לנתונים באופן פרטני, מסביר מי מהם מהווה לשיטתו שיקול דומיננטי יותר ומי פחות - ואני מצטרפת לקביעות אלה, כך שאין עילת התערבות בכל הנוגע לקביעת העונש בתוך המתחם.

14. תסקיר שירות המבחן - שותפה אני לעמדתו של בית המשפט קמא לפיה בנסיבות של המקרה הנוכחי, אין מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן. יש לראות כי אמנם המערער השתלב בהליך טיפולי במהלך פרק זמן משמעותי, אך חומרת הדברים והעובדה שמדובר בשתי עבירות של אלימות כלפי המתלוננת שהייתה בהיריון בהפרש של שבועיים, אינו מאפשר להסתפק בהמלצה. נזכיר שוב כי ההמלצה של שירות המבחן אף לא כוללת מאסר לריצוי בעבודות שירות, אלא הסתפקות בצו מבחן - והמלצה זו, עם כל הכבוד, אינה משקפת את חומרת הדברים.

כידוע, ההמלצה של שירות המבחן הינה אך בגדר המלצה, ובית המשפט, בבואו לגזור את הדין, חייב לתת את הדעת למגוון שיקולים אשר חורגים ממסגרת הנתונים אשר אותם בוחנים קציני שירות המבחן. בית המשפט, לא רק שרשאי - אלא אף חייב - להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים בפניו, לרבות שיקול הרתעה, שיקולים שקשורים במדיניות, שיקולים הקשורים בנזק שנגרם למתלוננת ועוד (ע"פ 4472/16 **עווד נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 (15.6.2016); ע"פ 6560/15 **סריס נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (2.5.2016); בש"פ 5309/05 **צמח נ'**

מדינת ישראל, פסקה 6 (29.6.2005). במקרה הנוכחי, השיקולים מעלה אכן מחייבים את המסקנה לפיה לא ניתן לקבל את המלצת שירות המבחן.

עוד יצוין, כי קריאה מעמיקה של חמשת התסקירים מלמדת שבתחילת הדרך המערער לא הגיע למפגשים של קבוצת הטיפול באופן עקבי ורציף ורק לאחרונה (החל מנובמבר 2016) חל שיפור ניכר ביכולתו להגיע למפגשים והוא החל לגלות מעורבות בתהליך הקבוצתי.

באשר להליך השיקומי - אוסיף כי כבר נפסק כי שיקול זה אינו מהווה שיקול בלעדי, לרבות בעת גזירת עונשו של מי שפעל באלימות קשה כנגד אשתו, ובמיוחד שעה שהיא הרה ונושאת את עוברם של השניים. המדובר בשיקול אחד מבין מכלול של שיקולים העומדים בפני בית המשפט - וראו את רע"פ 3463/15 **קוטוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (21.5.2015) והאסמכתאות (שם).

15. עמדת המתלוננת - בתסקיר מצוין כי משיחות של קצינת המבחן למבוגרים עם המתלוננת עולה כי היא אינה חשה עוד מאוימת וכי לא חוותה גילויי אלימות לאחר האירועים נשוא כתב האישום ובכוונתה להוסיף ולנהל עם המערער יחסים זוגיים. כב' ביהמ"ש קמא נתן את דעתו לנתון זה, אך אני סבורה, כפי שסבר בית המשפט קמא, שלנתון זה לא יכול להיות משקל דומיננטי, ובוודאי שאין בו כדי להביא לתוצאה אשר אליה שואף המערער - והיא, שניתן יהיה להסתפק בתיק זה במאסר על תנאי וצו פיקוח.

סיכום -

16. אין צורך לחזור על תיאור פרטי כתב האישום, אך ברור כי המדובר בשני אירועים חמורים כשלעצמם, בהפרש של שבועיים ימים, כאשר במהלך האירוע השני בזמן חבט המערער פעם אחר פעם באמצעות כבל מברזל במתלוננת, אשר הייתה בהיריון, בעודה צורחת ובוכה מחמת ההצלפות. חומרה יתרה יש לייחס לכך שגם כאשר הצליחה המתלוננת להימלט אל תוך החדר, המערער לא התעשת ולא סייע לה לקבל את העזרה הרפואית לה נזקקה, אלא פעל למניעת קבלת העזרה.

מדיניות הענישה בעבירות של אלימות במשפחה חייבת להיות ברורה, ואפנה לע"פ 6758/07 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (11.10.07), לאמור:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא עניין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

ובדומה -

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה,

ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה."

ע"פ 669/12 עמיאל נ' מדינת ישראל (19.04.12), אשר הוזכר מעלה.

אשר על כן, אציע לדחות את הערעור על גזר הדין לגבי כל רכיביו.

תמר נאות פרי, שופטת

השופט אברהם אליקים, סגן נשיא:

אני מצטרף לאמור על ידי חברתי, השופטת תמר נאות-פרי ואדגיש שני נתונים, אין להתעלם מהעובדה כי בנוסף לעבירות האלימות הקשות, הורשע הנאשם גם בעבירה של כליאת שווא, שהעונש המירבי הקבוע לצידה הוא 5 שנות מאסר, אכזריותו הרבה של הנאשם עולה מהתמונות הצבעוניות שנסרקו לנט המשפט (ת/1) וגם לעובדה זו יש לתת משקל לחומרה בעת קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ט(א)(10) לחוק העונשין).

אברהם אליקים, סגן נשיא

השופט רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מצטרף לשני חברי להרכב ומסכים כי יש לדחות את הערעור.

תקיפת בת זוג בעת היותה בהריון היא עבירה שיש לראותה בחומרה. מעבר לאלימות במשפחה מהווה התקיפה האלימה מעשה המסכן הן את שלום האשה והן את שלום העובר, שכן הזוג המכה הוא אביו. עובדות אלו מחייבות לראות במעשה האלימות כתקיפה בעלת רכיב של חומרה ולהעניש בהתאם. לגישתי, בנסיבות העניין ובשים לב לרמת האלימות שהפעיל המערער כלפי אשתו, לא רק שהעונש אינו חמור כלל ועיקר אלא שהוא גם נוטה לקולא. בכל מקרה אין מקום להקל עוד בדין.

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

הוחלט פה אחד לדחות את הערעור.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום 5.3.17 עד השעה 9:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ז, 02 פברואר 2017, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת

אברהם אליקים, סגן
נשיא

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]